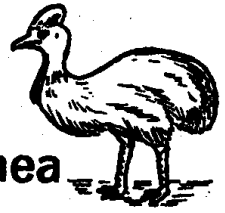


NIEUW GUINEA KOERIER



DE GROENE



onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

2e JAARGANG NO 110

MAANDAG 16 MEI 1960

Worden de detachementen Mariniers op Biak geconcentreerd?

Uit berichten in Nederlandse dagbladen mag waarschijnlijk geconcludeerd worden, dat de komst van de infantriedetachementen uit Nederland in Nieuw Guinea, tevens een reorganisatie van het bestaande defensieapparaat hier te lande zal inluiden. De detachementen Mariniers zouden alle in Biak worden geconcentreerd.

Volgens de Volkskrant ligt het in de bedoeling, dat de uit Nederland komen de infanterie-detachementen de plaatsen in zullen nemen van de Mariniers op de verschillende bewakingsposten langs de Nieuw Guinese kusten. De Mariniers zullen worden samengetrokken op het eiland Biak om daar als strategische reserve paraat te zijn en terstond te kunnen uitrukken wanneer zich ergens moeilijkheden zouden voordoen. De infanterie detachementen zouden gezamenlijk de sterke kringen van een bataljon

De militaire medewerker van Trouw meent uit de opzet van de op te richten Papoea detachementen te mogen concluderen, dat zij een karakter zullen krijgen van gelijksoortige aard als het voor malige KNIL. Niettemin voegt het blad er, wellicht ten overvloede, aan toe: Het zou van een wijs en vooruitziend beleid getuigen, indien men het vooroorlogse KNIL-systeem zou overnemen voor de op te richten Papoea eenheden.

Een vrijwillig militie systeem is daar toe zeer geschikt, meent de medewerker van Trouw, die voorts opmerkt, dat niet verzuimd mag worden een kleine kern op te leiden die in de toekomst de leiding van het eigen defensieapparaat op zich kan nemen. Deze opleiding die uit beroepsmilitairen zal bestaan zal moeten voorzien in de behoefte aan officieren, aldus Trouw.

KAREL DOORMAN VIA KAAP

De Volkskrant bericht voorts dat het er naar uitziet, dat de Karel Doorman

Indonesisch Vlagvertoon

De Indonesische marine houdt momenteel oefeningen in de wateren van Oost Indonesië. Behalve oorlogschepen nemen er ook vliegtuigen aan deel. Het bericht over de manoeuvres komt na de Nederlandse mededeling, dat de verdediging van Nederlands Nieuw Guinea wordt verserkt, en dat het vliegkampschip "Karel Doorman" naar dit gebied komt voor vlagvertoon.

de twee onderzeebootjagers op hun reis naar Nieuw Guinea voor vlagvertoon een aantal tussenhavens zullen aandoen.

Deze tussenhavens zijn: Dakar, Madagascar en een Australische haven. Dit vaarschema betekent, aldus het blad dat niet door het Suez-kanaal zal worden gevaren, maar via Kaap de Goede Hoop.

In welingelichte kringen in Den Haag veronderstelt men dat de Regering rekening wil houden met de vriendschappelijke betrekkingen tussen de regeringen van de Verenigde Arabische Republiek en Indonesië.

Vandaag begint de topconferentie

Russen lanceren opnieuw aardsatelliet

Aan de vooravond van de topconferentie in Parijs, hebben de Russen weer voor een verrassing gezorgd op het gebied van de ruimtevaart, die dit maal echter niet geheel onverwacht kwam. Ze hebben met succes een satelliet van 4 1/2 ton in een baan om de aarde gebracht.

De deelnemers aan de topconferentie die vandaag zou beginnen, zijn inmiddels te Parijs aangekomen.

De nieuwe Russische aardsatelliet is niet bemand, maar bevat wel een cabine waarin zich het gewicht van een man bevindt, plus de uitrustingsstukken die hij nodig zou hebben om een reis te overleven. Ook is er voedsel aan boord om alles zo dicht mogelijk de werkelijkheid te doen benaderen. Als alle instrumenten goed op de proef gesteld zijn, zal de cabine zich uit het ruimte schip losmaken en in de ruimte verdwijnen. De satelliet beschrijft een bijna cirkelvormige baan op 320 km van de aarde. Radio Moskou noemde de lancering een belangrijke stap vooruit in de voorbereiding van een bemande ruimtevlucht.

Toen de Russische premier Chroestsjev op het vliegveld Orly bij Parijs arriveerde, hield hij een korte toespraak waaruit Westelijke waarnemers meenden te kunnen opmaken, dat de Sovjet Unie zijn best zal doen om de topconferentie te doen slagen. Spoedig nadat

Chroestsjev in Parijs was aangekomen verzocht hij een gesprek met de Britse premier MacMillan, zodra dit mogelijk was.

De Amerikaanse president Eisenhower verklaarde bij aankomst in Parijs, dat bij het overleg te veel op het spel stond om de topconferentie te maken tot een serie nutteloze twistgesprekken. De meningsverschillen tussen Oost en West zijn groot, aldus Eisenhower, en niet vatbaar voor simpele oplossingen. Maar als er aan beide zijden goede wil aanwezig is, kan althans een begin worden gemaakt met de slechting van die geschillen.

Amerikaanse autoriteiten die Eisenhower vergezelden, legden de verklaring af dat zij zeer geheime documenten bij zich hadden met bijzonderheden over de Russische spionage in de Verenigde Staten in de afgelopen jaren. Zij zullen ter tafel komen als de Russen Amerika

Vervolg op pag. 3

Nieuw-Guinea Koerier

Onafhankelijk dagblad voor
Nederlands Nieuw Guinea

Uitgegeven door de
Gebr. Terlaak

Hoofdredacteur

Drs. N. STREEFLAND

Redactie en Administratie
Oranjelaan, Loods 13, Telefoon 171
Abonnementsprijs f 6.— per maand
f 16.— per kwartaal bij vooruitbet.

Postabonnementen
f 6.50 per mnd. f 17.50 per kwart.

Advertentie tarieven
f 0,40 per mm. Bij contract (ten-
minste 1000 mm.) f 0,36 per mm
Familieberichten f 0,32 per mm

Agente te Hollandia-Binnen:
Mevr. Leeuwenburgh, p/a. Bloemen-
handel "Yvonne"

Agent te Ifar: Bakkerij "BRAUN"

Agent te Manokwari: Hr. Lonho

Zendings-corporaties bespraken onderwijsproblemen „Stichting Christelijk Onderwijs” in oprichting

Een conferentie van alle schoolbeheerders der Zending Ned. Hervormde Kerk Doopsgezinde Broederschap, Moluks Protestantse Kerk en de Christian and Missionary Alliance [CAMA] heeft zich gedurende de gehele afgelopen week te Kota Radja [Hollandia] met verschillende onderwijsproblemen bezig houden.

De twee belangrijkste onderwerpen die besproken zijn waren de oprichting van een „Stichting Christelijk Onderwijs,” en de positie van schoolcommissies in het onderwijssysteem van de Zendingcorporaties.

Het was een gelukkige omstandigheid dat de hier te lande vertoevende Zendingsecretaris van de Nederlandse Hervormde Kerk, Dr G.P.H. Locher in de gelegenheid was deze conferentie te leiden, omdat hij hierdoor in staat was de in de kring van de Zending in Ned Nieuw Guinea levende problemen met de direct betrokkenen te bespreken.

Tevens dient gememoreerd te worden de aanwezigheid van de heer G.J. Schultz, die namens de Amerikaanse CAMA voor de eerste maal een schoolbeheersconferentie van de Nederlandse Zendinglichamen bijwoonde, aangezien op het gebied van het onderwijs sedert vorig jaar een hartelijke samenwerking tot stand is gekomen.

De door de conferentie behandelde onderwerpen waren zowel van specifiek onderwijskundige als van bredere aard. De ter conferentie genomen beslissing inzake de mogelijkheid van oprichting van schoolcommissies behoort ongetwijfeld tot de belangrijkste besluiten van de conferentie.

Het bijzonder onderwijs is zoals bekend, overal ter wereld en zeker in Europa in de eerste plaats een zaak van de ouders.

Hier te lande is het echter steeds een zaak van de onderscheiden corporaties geweest.

De Zendingsschoolbeheerders besloten nu de oprichting van schoolcommissies, uit de ouders bestaande, op lokaal en regionaal niveau te bevorderen, teneinde de belangstelling der ouders voor het onderwijs te wekken en te stimuleren. Uiteraard zal het eerste begin experimenteel zijn, doch besloten is om de resultaten over een à twee jaar opnieuw in beschouwing te nemen.

De conferentie wijdde tevens een belangrijk gedeelte van haar tijd aan de bespreking van de problemen aan de oprichting van een Stichting voor Christelijk Onderwijs, met zetel te Hollandia.

Het is de bedoeling in deze Stichting te zijner tijd alle scholen van de Zending der Ned. Herv. Kerk, de Doopsgezinde Zendingraad, de Moluks Protestantse Kerk en mogelijk ook de Ame-

rikaanse Zendinggenootschappen onder te brengen. Deze Stichting zal autonoom zijn maar toch nauwe bindingen met de bestaande kerken handhaven.

Ter tafel lag een conceptstichtingsactie welke aanvaard werd, en thans aan de deelnemende kerken aangeboden zal worden.

Vermeld dient tenslotte nog te worden, dat de heer H. Nijhuis van de dienst van Culturele Zaken voor de conferentie een inleiding hield over „enkele facetten van het onderwijs in onderontwikkelde gebieden”. Ook de heer Mr Chr. Lijessen, Directeur Culturele Zaken was bij de bespreking van dit onderwerp in de vergadering aanwezig.

Installatie Apostolisch Prefect Manokwari

Wij vernemen, dat de installatie van Monseigneur M.P. van Diepen O.E.S.A. tot Apostolisch Prefect van West Nieuw Guinea zal plaats vinden op zaterdag 21 mei a.s. te 17.30 uur en verricht zal worden door Mgr. Dr M. Staverman in de St. Augustinuskerk te Manokwari.

Op zondag 22 mei zal er om 09.45 uur een Pontificale Hoogmis worden gecelebrerd eveneens in de St. Augustinuskerk te Manokwari, waarna om 11.00 uur een ontvangst door Mgr. Van Diepen zal plaats vinden.

Voor belangstellenden zal daar gelegenheid bestaan tot gelukwensen.

Het ligt in de bedoeling om tijdens de receptie het geschenk, waartoe alle Katholieken van de Apostolisch Prefectuur West Nieuw Guinea hebben bijgedragen, officieel aan Mgr. Van Diepen aan te bieden.

TABAKSVEILING IN BREMEN

In samenwerking met de Indonesische Tabakscommissie in Bremen, heeft de Duits-Indonesische Tabakshandelmaatschappij de volgende data voor veilingen van Indonesische tabak vastgesteld: 20 mei — Java tabak; 3 juni — Sumatra tabak; 24 juni — Java tabak; 8 en 22 juli — Sumatra tabak; 29 juli — Java tabak.

De data voor de najaarsveilingen zullen nog nader worden vastgesteld.

TEKORT AAN KRANTENPAPIER IN INDONESIE

De Indonesische regering heeft de uitgever van weekbladen en andere tijdschriften medegedeeld, dat hun toewijzingen voor krantenpapier zullen worden teruggebracht tot een hoeveelheid voor een oplage van ten hoogste 40.000 exemplaren.

Als gevolg hiervan zal een weekblad de verdere verschijning staken.

Ingezonden

Op 12 mei 1960 kon een ieder het ingezonden stuk van de persoon F.B. in de Nieuw Guinea Koerier lezen. Bij ondergetekende is de vraag gerezen waarom de persoon F.B., die vermoedelijk een haaiendeskundige is, de „Voortvarende Autoriteiten” niet tijdig in kennis gesteld heeft, dat de betreffende haai zo ongevaarlijk was. Het had de Haaiendeskundige F.B. slechts een telefontje gekost en de jacht op de haai zou door de „Voortvarende Autoriteiten” onmiddellijk gestaakt zijn. Ook had de Haaiendeskundige F.B. op de rug van de haai kunnen gaan zitten of zich aan de staart van de haai laten meeslepen om zodoende de „Voortvarende Autoriteiten” te bewijzen dat de slechts plankton etende haai ongevaarlijk was. De Haaiendeskundige F.B. die twee dagen als toeschouwer de jacht op de haai heeft kunnen volgen, heeft pas na de dood van de haai iets van zich laten horen, door middel van een ingezonden stuk, dat als mosterd na de maaltijd kwam.

W.F. van Wamel

Nieuws uit Suriname

Van 20 tot 29 mei zal in Bogota een congres worden gehouden van ministers van openbare werken. De Surinaamse minister van Openbare Werken en Verkeer, de heer V.M. Miranda zal deze conferentie bijwonen.

Naar aanleiding van de mening van het Internationale Monetair Fonds en de Wereldbank over de status van Suriname heeft een redacteur van het ANP aan de Surinaamse minister president Emanuels, om commentaar verzocht. Mr Emanuels wilde de positie zo stellen dat het koninkrijks statuut thans nog niet de mogelijkheid biedt, dat Suriname in de huidige status, zelfstandig lid wordt van deze internationale organisatie. Het zou echter kunnen zijn, dat door bepaalde wijzigingen in het statuut deze mogelijkheden er wel komen. Hierbij mag worden geconstateerd dat een wijziging van enige bepalingen in het Statuut onder ogen dient te worden gezien.

Mr Emanuels de Surinaamse minister president die ter gelegenheid van de opening van het nieuwe zenderpark van Radio Nederland PCJ te IJsselstein geweest op de grote mogelijkheden die Nederland heeft, als het op de juiste wijze gebruik maakt van het feit dat het Koninkrijk twee landen omvat in Latijns Amerika en het Caraïbisch gebied. Gezien de wereldsituatie, aldus dhr. Emanuels met name die in Azië en Afrika moet men zich afvragen of Nederland er niet zeer goed aan zal doen om zich meer dan tot nu toe het geval was, economisch en financieel te concentreren op Midden en Zuid Amerika.

Mr Emanuels zei verder dat het op prijs werd gesteld dat de laatste tijd een en ander wordt gedaan om via de radio Nederlandse cultuur uitingen bekendheid te geven in Suriname. Het zou echter ook gewaardeerd worden indien ook omgekeerd aan de Surinaamse en Antilliaanse cultuur in Nederland bekendheid zou worden gegeven.

RECTIFICATIE

In het artikel „Is de opleiding van het Papoea-Bataljon bij het Korps Mariniers in goede handen?” van zaterdag j.l. is een ongewenste tekstwijziging geslopen. In de op een na laatste alinea staat: „Indien uiteindelijk deze vijandelijke eenheden de periferie van een stedelijk centrum naderen” etc. Dit moet zijn: „Indien uiteindelijk deze vijandelijke eenheden de periferie van een wooncentrum naderen,” etc.

Vervolg van pag. 1.

aanvallen over het vliegtuigincident van 1 mei.

Vandaag om tien uur plaatselijke tijd zouden de grote vier voor het eerst bijeenkomen in het Elysee, het paleis van de Franse president.

Voordien zouden de Westelijke drie nog een bespreking hebben met de West Duitse bondskanselier Adenauer, die ook in Parijs is aangekomen.

Men neemt aan dat de Franse president De Gaulle een bemiddelende rol zal spelen tussen Eisenhower en Chroesjjev.

Twee Voetbalelftallen naar Port Moresby

Naar wij vernemen zullen twee Hollandiaanse voetbalelftallen van 3 tot 7 juni a.s. een bezoek brengen aan Port Moresby en daar een serie wedstrijden spelen tegen plaatselijke elftallen.

De beide elftallen worden afgevaardigd door de Hollandiaanse voetbalbonden VHO en VBH. Het VBH elftal bestaat uitsluitend uit autochtonen het VHO elftal omvat spelers van verschillende landaard.

Op Hemelvaartsdag 26 mei a.s. zullen deze beide elftallen in Hollandia tegen elkaar uitkomen op het sportterrein te Berg en Dal.

In Port Moresby zal het VHO elftal spelen tegen een Europese ploeg en het VBH elftal zal een autochtoon elftal tegenover zich zien. Op tweede Pinksterdag 6 juni zal een wedstrijd Hollandia Port Moresby gespeeld worden, tussen gecombineerde elftallen, waarin de beste spelers van beide zijden staan opgesteld.

De reis wordt waarschijnlijk gemaakt met een charter vliegtuig van de Mandated Airlines. De kosten worden bestreden uit de opbrengsten van de in de afgelopen periode gespeelde competitiewedstrijden, plus een subsidie van de Overheid.

Infiltrant veroordeeld tot 3 jaar 6 mnd.

Op 11 dezer werd te Fakkak een Indonesische infiltrant Lapandanga genaamd, veroordeeld tot een gevangenisstraf van drie jaar en zes maanden. Lapandanga werd in februari van dit jaar in Kokas aangehouden. Hem was ten laste gelegd "de deelneming aan een vereniging, die tot oogmerk heeft het plegen van misdrijven".

Tegen zes inwoners van Kokas, die op dezelfde grond waren vervolgd, werden gevangenisstraffen uitgesproken, variërend van twee tot drie jaar.

Dr. Verwoerd uit Ziekenhuis ontslagen

De Zuidafrikaanse premier verwoerd heeft het ziekenhuis in Pretoria verlaten, waarin hij vijf weken geleden werd opgenomen nadat er een aanslag op zijn leven was gepleegd.

Om geheel van zijn verwondingen te herstellen zal hij thuis verder worden verpleegd.

Voorbehoud t.a.v. Zuid-Afrika

Op de conferentie van premiers van het Britse Gemenebest heeft men ten aanzien van Zuid Afrika het volgende gemeenschappelijke standpunt geformuleerd: Een toekomstige republiek Zuid Afrika zal alleen lid kunnen uitmaken

Met Hormonen behandelde kippen uit Zwitserland geweerd

Het Zwitserse federale bureau voor controle op levensmiddelen heeft bepaald, dat kippen die met vrouwelijke hormonen zijn behandeld om het vermesten te bevorderen, het land niet mogen binnen komen. Volgens de Zwitserse kranten heeft deze hormoonbehandeling een nadelige invloed op de consument.

Een medewerker van het ANP heeft zich naar aanleiding van dit bericht tot de voorzitter van de Gezondheidsorganisatie TNO, Dr M. van Eekelen gewend, en deze deelde desgevraagd mee, dat het inderdaad een veelgebruikte methode is om een kip zwaar en vet te doen worden, door in de hals van de kip een hormonenpilletje te planten. Het is echter niet de bedoeling, dat dit pilletje met de kip wordt meeverkocht, omdat ook de mens gevoelig is voor de werking van het bewuste hormoon. Er wordt in tal van landen door wettelijke bepalingen tegen gewaakt, dat deze pillen met de kip worden geconsumeerd.

Het pilletje kan uit de hals verwijderd worden, maar ook, en dit is verre

van het Britse Gemenebest, als dat de instemming heeft van alle andere partners.

In het communiqué dat na afloop der besprekingen werd uitgegeven werd tevens bekend gemaakt, dat het voor Ghana geen beletsel zou zijn om lid te blijven van het Gemenebest, als het een republiek zou worden. Waarnemers zien hierin een opmerkelijk verschil in standpunt ten aanzien van Zuid Afrika en Ghana. Kennelijk willen de ledenstaten met betrekking tot Zuid Afrika een slag om de arm houden in verband met de apartheidspolitiek in dat land.

In het communiqué komt geen uitspraak voor die rechtstreeks op de apartheidspolitiek betrekking heeft, maar wel wordt in het algemeen gesteld, dat het Gemenebest gekenmerkt wordt door de samenwerking van verschillende rassen op voet van gelijkheid.

Z. Afrikaanse werkgevers doen voorstellen

Vijf Zuidafrikaanse organisaties van werkgevers, die gezamenlijk anderhalf miljoen Bantoes in dienst hebben, hebben aan dr Verwoerd voorstellen gedaan om de spanning in Zuid Afrika als gevolg van de rassenkwestie, te verminderen.

De voorzitter van de Kamer van Mijnbouw van Oranje Vrijstaat en Transvaal, heeft ze aan dr Verwoerd overhandigd tijdens een onderhoud dat hij met de premier had. De voorstellen betreffen de kieswetten, de steeds groter wordende controlemaatregelen, de drankwetten voor de Bantoes en de avondklokregeling.

Noorse protest in Washington

De Noorse regering heeft in Washington geprotesteerd tegen de gebleken plannen om het Amerikaanse verkeningsvliegtuig dat boven de Sovjet Unie werd neergeschoten, op een vlieveld in Noorwegen te laten landen.

weg de eenvoudigste manier en is in de meeste landen voorgeschreven, kan de kip zonder hals verkocht worden.

De vermestingsmethode door middel van hormoonpillen wordt onder andere in Amerika zeer veel toegepast, aldus Dr Van Eekelen, maar ook daar wordt er nauwlettend op toegezien dat de kip zonder hals wordt geleverd, of de pil uit de hals is verwijderd. De Zwitsers zouden dus hebben kunnen volstaan met een soortgelijke wettelijke regeling te treffen, aldus Dr Van Eekelen.

Ned. melk voor Amerik. leger

Twee grote Nederlandse zuivelbedrijven hebben voor de elfde keer in successie een jaar verlenging gekregen van de order om melk en melkproducten te leveren aan het Amerikaanse leger in Europa.

Het gaat om een hoeveelheid van 45 miljoen liter per jaar.

De order wordt uitgevoerd door de Sterovita fabrieken te Dordrecht en het melkwinningsbedrijf Domo te Beilen in Drente.

Beide bedrijven staan onder voortdurende controle van Amerikaanse inspecteurs. De melk wordt geleverd in papieren verpakking.

Onrust in Leopoldstad

In de Afrikaanse wijken van Leopoldstad in Belgisch Congo is het de afgelopen dagen onrustig. Militairen moesten de betreffende stadsgedeelten binnentrekken om een eind te maken aan gevechten tussen leden van de Baloeba en de Loeloea stam. Bij deze gevechten waren reeds vijf Congolezen om het leven gekomen en twaalf gewond.

Een woordvoerder van het Belgische bestuur verklaarde dat deze maatregelen de laatste waren voor een afkondiging van de staat van beleg.

De spanning in de Afrikaanse wijken is een gevolg van de komende verkiezingen die aan de proclamatie van de onafhankelijkheid op 30 juni zullen voorafgaan.

Indon. Luchtmacht Patrouilleert

Een eskadrille van Russische vliegtuigen van de Indonesische luchtmacht maakt op het ogenblik een serie rondvluchten langs de grenzen van de republiek, aldus een woordvoerder van de luchtmacht, majoor Agus Guroto. Het eskadrille omvat 15 vliegtuigen, waaronder Iljoesjin-28 bombardementsvliegtuigen en Mig 17 jagers, alle met straal aandrijving.

„Stimulans„

Het verbod op de scheepvaart onder de Nederlandse vlag in de Indonesische archipel zal volgens een officiële Indonesische mededeling, niet van invloed zijn op inter-insulaire of buitenlandse handel. Het verbod zal een stimulans zijn voor Indonesische rederijen hun vloten zo spoedig mogelijk uit te breiden, aldus de mededeling uit Djakarta.

Alle vrienden en kennissen een goed verblijf in Hollandia toegewenst.

W.M. TERLAAK.

16/5-'60 HOLLANDIA — SYDNEY.

VOOR UW MAANDBESTELLING

KETJAP TJAP DJEMPOL

Asin — Maris

Overheerlijk — Vitaminerijk.

De naam zegt 't al, de inhoud overtuigt U. k450

Te beginnen DONDERDAG 19 mei a.s. zal TANDARTS J. OOSTENGA iedere dinsdag, donderdag en zaterdag spreekuur houden te Hollandia—Binnen.

Vrijdag 27 mei a.s. spreekuur in Ifar. 1476

TE KOOP: grote Bico wasmachine i.z.g.c te bevr. tel. Dok II 317. 1474

Heden middag 16/5-'60 is de BOEKHANDEL "GEBR. TERLAAK" — G E S L O T E N —

Filmprogramma

ORIENT THEATER

vertoont heden 16/5 en morgen 17/5.

"ZIJ DIE HET LICHT SCHUWEN"

[Operazione Notte]

met Corrine Calvet en Andrea Chechi. Een openhartige film, die een schril licht werpt op het leven der Italiaanse Gangsters.

Sentani morgen 17/5:

"LAWLESS STREET" met Randolph Scott. Een uiterst spannende en actievolle Western.

REX THEATER

vertoont heden 16/5 en morgen 17/5,

de zeer goede film van Warner—Bros.

"FORCER OF ARMS"

[Liefde van een frontsoldaat.]

met William Holden — Nancy Olson. Frank Lovejoy.

Een zeer unieke film, die U beslist zien moet. HEDEN IN REX. 18 jaar.

Burgerlijke Stand

HOLLANDIA

GEBOREN:

George Leender, zoon van L. Thomas en Intawyah. Barry, zoon van R. Pfaff en I. Panhuyzen. Wiert Paul, zoon van H.J. Sarolea en T. Wiertsema. Edmond Otto, zoon van F.O. van Dijk en J.Th.H. Hagestein. Yvette Agnes, dochter van P.J.G. Bongers en I.O. Feytes. John Derek, zoon van J.D. Jellese en C.E. Andreas. Hendrika Agatha, dochter van H.H.G. Canfijn en S. Soewanphat. Raymond Victor, zoon van Ch.N. Roodbol en J. Meyboom. Nicolien, dochter van J.A.J. Keebman en S.M. Gerritsma. Christl Theodora, dochter van W. Bensch en D. Versteeg. Frans Josef en Lientje, zoon en dochter van Laurens Suruan en Cornelia Fonatoba.

Gehuwd: C.W. Fehr en J.E.G. Pöttger.

„Honest John“ raketten bij Nederlandse leger

Op 1 april van het vorige jaar is bij het Nederlandse leger opgericht de 109e afdeling veldartillerie die zich zou moeten voorbereiden op het bouwen van de organisatie, nodig voor het opereren met „Honest John“ raketten en met het opleiden van het voor de bediening nodige specialistische personeel. Sinds het najaar van het vorige jaar, nadat reeds enkele groepen beroepspersoneel in de Duitse Bondsrepubliek geoefend waren in het omgaan met dit voor het Nederlandse Leger nieuwe wapen, zijn geregeld onderdelen van lanceerinrichtingen voor dit type raket en onderdelen van de raketten zelf in ons land aangekomen. Geleidelijk aan is derhalve de voor deze nieuwe afdeling der veldartillerie vastgestelde organisatie opgebouwd.

Nu de afdeling op het punt staat „inzetbaar“ te worden, aldus heeft brigadegeneraal der artillerie P.J.M. Schoonenberg, Legerkorps-artilleriecommandant op een voor vertegenwoordigers van de Nederlandse pers in de legerplaats „Harde op de Veluwe“ gehouden demonstratiedag verklaard, is met het oog op een juiste en tijdige voorlichting van het Nederlandse volk van belang geacht dit nieuwe wapen te demonstreren. Generaal Schoonenberg noemde een tijdige en juiste voorlichting van eminent belang in oorlogstijd en zeker in vredes-tijd.

Gezien de spanningen in de wereld kan een krijgsmacht niet worden gemist. Gezien de financiële offers en de persoonlijke offers moet die krijgsmacht goed zijn.

Ook in de moderne oorlogvoering speelt de artillerie een belangrijke rol, aldus generaal Schoonenberg. Hij noemde het van grote betekenis dat de Nederlandse artillerie voor het eerst in haar geschiedenis thans versterkt is met een raket-afdeling, tengevolge waarvan de vuurkracht in aanzienlijke mate wordt vergroot.

Generaal Schoonenberg herinnerde er aan dat men in de Ver. Staten reeds in 1950 met het ontwerpen van dit type zgn vrije raket is begonnen. Een vrije raket kan nadat zij is gelanceerd, niet van de grond af worden geleid naar het doel. De raket kan een conventionele lading meevoeren, maar ook worden voorzien van een atoombomlading waardoor de uitwerking verduizendvoudig kan worden, en misschien is dat nog te zwak uitgedrukt, aldus generaal Schoonenberg.

De raketten van dit type, die bestemd zijn voor de tactische oorlogvoering en die van de op speciale vrachtauto's aangebrachte lanceerinrichtingen worden afgevuurd tegen doelen op de grond, worden in drie delen aangevoerd: de ladingkop, de motor en de staartvinnen. De raket met lading kop en vinen is ongeveer negen meter lang. De diameter van het gedeelte dat de op vaste brandstof werkende straalmotor omvat, bedraagt ruim achtenvijftig centimeter. De lading kop die min of meer peervormig is, heeft een grootste diameter van ruim zesenzeventig centimeter. De spanwijdte van de vier vinnen is bijna drie meter. Als de raket gereed is om gelanceerd te worden is het gewicht bijna drie ton.

De commandant van de 109e afdeling veldartillerie, luitenant kolonel der ar-

tillerie J.M. Veldhuyzen, heeft meegedeeld dat, hoewel de raket reeds jaren behoort bij de uitrusting van het leger der Ver. Staten en zij ook is ondergebracht bij de artillerie van andere landen, o.a. Duitse Bondsrepubliek, nog steeds aan de vervolmaking ervan wordt gewerkt. De nauwkeurigheid van de raket is te vergelijken met die van de zware artillerie. De raket behoort niet tot de zgn. geleide wapens en is daarom ook ongevoelig voor elektronische storingmaatregelen ertegen. De raket kan een grootste snelheid van circa tweemaal die van het geluid bereiken. Een raket van dit type, die voorzien is van een brisantlading, heeft dezelfde uitwerking als van verscheidene zware granaten.

De raket is, door de betrekkelijk geringe aanvangssnelheid gevoelig voor de windrichting, vandaar dat zich bij de lanceerinrichting o.m. een speciale windmeterpost bevindt. De ontsteking van het voortstuwingsapparaat geschiedt op afstand.

Als de raket wordt gelanceerd [dat geschiedt niet in Nederland omdat de ruimte van de oefenterreinen daarvoor niet voldoende is] verraden de rook- en vuurverschijnselen onmiddellijk de lanceerplaats. Direct nadat een raket is gelanceerd wordt de lanceerinrichting verreden naar een schuilplaats of naar elders vanwaar de volgende raket wordt gelanceerd.

Behalve de 109e afdeling veldartillerie beschikken ook de twee divisiecommandanten over afdelingen die uitgerust zijn met „Honest John“ raketten.

In het midden van dit jaar zal, naar verwacht wordt, het lanceren van de Nederlandse „Honest John“ raketten in de Duitse Bondsrepubliek worden geoefend.

De op speciale vrachtauto's gemonteerd lanceerinrichtingen, die voor het vervoer van de raket over de weg noodzakelijke trailers, de speciale kraanwagens om de raketten van de trailers op de lanceerinrichting te brengen en enige andere voertuigen, zijn blijkens de daarop aangebrachte merktekens, alle afkomstig van het Amerikaanse leger.

Twee typen motorvoertuigen van Nederlands fabrikaat horen eveneens tot de mobiele uitrusting van de raket eenheid.

De raket is desbijds ontworpen door „Army Ordnance“ van het leger der V.S. en gebouwd door de Douglas-vliegtuigenfabriek en de „Emerson Electric“ fabriek. Laatstgenoemde twee fabrieken hebben de raket in overleg met het Amerikaanse leger beproefd en verder ontwikkeld.

Schip vertrok zonder toestemming

De Indonesische procureur-generaal heeft volgens Antara medegedeeld, dat enkele dagen geleden een schip van communistisch China met 750 Chinese repatrianten aan boord, uit een der havens van Sumatra is vertrokken zonder de vereiste toestemming tot vertrek van de Indonesische autoriteiten.

De procureur-generaal noemde dit een ernstige overtreding, die niet over het hoofd kan worden gezien. Hij zeide echter niet welke maatregelen de Indonesische regering denkt te nemen.